

**Gemeente
Amsterdam**

Nota van beantwoording zienswijzen en adviezen

Actualisering van de welstandsnota
De Schoonheid van Amsterdam 2016

Gemeente Amsterdam
17 mei 2016

Inhoudsopgave

Behandeling zienswijzen	3
Adressant 1 (Erfgoed Vereniging Heemschut, stichting Cuypersgenootschap en ProWest)	4
1.1 <i>Winkelpuien</i>	4
1.2 <i>De Westelijke tuinsteden</i>	4
Adressant 2 (Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad)	5
2.1 <i>Hoogbouw Overhoeks</i>	5
2.2 <i>Wijziging criteria zonnepanelen en – collectoren</i>	5
2.3 <i>Wijziging definitie voor- en achterkant</i>	6
2.4 <i>Wijziging criteria winkelpuien</i>	7
2.5 <i>Toevoeging criteria zonwering</i>	7
2.6 <i>Diverse wijzigingen criteria voor gevelreclame</i>	9
2.6.1 <i>Criteria Leidsestraatjes</i>	9
2.6.2 <i>Reclame op hogere bouwlagen</i>	10
2.6.3 <i>Criteria van toepassing op alle reclame-uitingen</i>	10
2.6.4 <i>Reclame aan een bouwlaag zonder publiekfunctie</i>	11
2.7 <i>Toevoeging criteria kiosken</i>	12
Adressant 3 (Meester Advocaten namens Dam Square F&B B.V.)	13
3.1 <i>Reclamerichtlijnen Leidsestraatjes (Lange Leidsedwarstraat, Korte Leidsedwarstraat, Leidsekruisstraat)</i>	13
Adressant 4 (Meester Advocaten namens C.V. 't Leidspleintje)	13
4.1 <i>Reclamerichtlijnen Leidsestraatjes (Lange Leidsedwarstraat, Korte Leidsedwarstraat, Leidsekruisstraat)</i>	14
Adressant 5 (Meester Advocaten namens Satellitte Sportscafé B.V.)	15
5.1 <i>Reclamerichtlijnen Leidsestraatjes (Lange Leidsedwarstraat, Korte Leidsedwarstraat, Leidsekruisstraat)</i>	15
5.1.1 <i>Inleiding</i>	15
5.1.2 <i>Hoekpand</i>	16
5.1.3 <i>Horecabeleid en Veiligheid, verlichting</i>	16
5.1.4 <i>Reclame als onderdeel van een ontwerp</i>	17
5.1.5 <i>Beeldkwaliteitsplan specifiek pand</i>	17
Reactie adviezen bestuurscommissies	18

Behandeling zienswijzen

A. Formele aspecten

De volgende adressanten hebben naar aanleiding van de inhoudelijke wijzigingen in de welstandsnota *De Schoonheid van Amsterdam 2013* zienswijzen ingediend.

nr.	adressant	postadres	datum brief
1	Erfgoed Vereniging Heemschut, stichting Cuypergenootschap en ProWest	Vondellaan 6 1217 RX Hilversum	d.d. 16 november 2015
2	Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad	Sloterkade 21 1058 HE Amsterdam	d.d. 19 november 2015
3	Meester Advocaten namens Dam Square F&B B.V.	Foeliestraat 18 1011 TM Amsterdam	d.d. 19 november 2015
4	Meester Advocaten namens C.V. 't Leidsepleintje	Foeliestraat 18 1011 TM Amsterdam	d.d. 12 november 2015
5	Meester advocaten namens Satellitte sportcafé B.V.	Foeliestraat 18 1011 TM Amsterdam	d.d. 12 november 2015

De kennisgeving over de terinzagelegging van de conceptinhoudelijke wijzigingen in de welstandsnota is gepubliceerd in het huis-aan-huisblad Amsterdam.nl en op de website van de Gemeente Amsterdam www.amsterdam.nl.

Conform de Awb kon eenieder gedurende 6 weken -van 8 oktober tot en met 19 november 2015- een schriftelijke zienswijze indienen bij het college van B&W. Halverwege de inspraakperiode is een inloopbijeenkomst gehouden om informatie te geven en specifieke vragen te beantwoorden.

De vijf zienswijzen zijn alle tijdig ingediend.

De leden van het Algemeen Bestuur van de verschillende bestuurscommissies zijn na de inspraakperiode in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de voorgestelde inhoudelijke wijzigingen. De basis voor de adviesrol van de bestuurscommissies ligt verankerd in de Verordening op de bestuurscommissies 2013.

In deze Nota van beantwoording worden de zienswijzen en adviezen van de bestuurscommissies beantwoord, voorafgegaan door een korte samenvatting. Dit houdt overigens niet in dat onderdelen, die niet expliciet genoemd worden, niet bij de beoordeling zijn betrokken. De reacties zijn in het geheel beoordeeld. De zienswijzen en de adviezen van de bestuurscommissies zijn integraal opgenomen in de bijlagen.

B. Inhoudelijke behandeling zienswijzen

Adressant 1 (Erfgoed Vereniging Heemschut, stichting Cuypersgenootschap en ProWest)

1.1 Winkelpuien

Adressant geeft aan verheugd te zijn met de voorgestelde wijzigingen voor winkelpuien. In de zienswijze wordt aangegeven dat een zorgvuldiger omgang met nog bestaande historische puien in de stad, van groot belang is. Daarnaast hecht adressant sterk aan een zorgvuldige vormgeving en een goede inpassing in de omgeving van nieuwe puien, zeker wanneer het beschermde gezichten betreft.

De nieuw voorgestelde criteria in de welstandsnota voor winkelpuien dragen hier volgens adressant aan bij. Wel pleit adressant nadrukkelijk voor een aanvulling van de criteria op het gebied van materiaalgebruik. Materiaal en vormgeving dienen passend te zijn in de oude stad. Dit betekent overigens niet dat adressant alleen pleit voor nieuwe puien in een historiserende stijl.

Beantwoording:

De nieuwe criteria voor winkelpuien verwijzen zowel onder *zorgvuldig* als onder *erfgoed* naar de criteria voor gevelwijzigingen (hoofdstuk 6.4). Daarin staan ten aanzien van materiaal en kleur de criteria waaraan wordt getoetst. Deze gaan voor ordependen uit van herstel van de oorspronkelijke materialen en kleuren en sturen bij vernieuwing aan op afstemming op het pand en de belending. Om overregulering tegen te gaan, is gekozen om deze criteria niet dubbel op te nemen, maar in de paragrafen voor kozijn- en gevelwijzigingen een kruisverwijzing op te nemen.

Gevolgen voor de nota:

Geen.

1.2 De Westelijke tuinsteden

Adressant mist bij de voorgestelde wijzigingen van de welstandsnota de naoorlogse gebieden van de stad. Adressant is van mening dat met name in Nieuw West de Welstand onvoldoende mandaat heeft. De Commissie voor Welstand en Monumenten mag daar nu slechts oordelen over de gevels van nieuwbouw. Cruciaal is in dit gebied echter de inpassing van nieuwbouw in de tuinstedelijke structuur van de Westelijke Tuinsteden met haar zeer kenmerkende open verkaveling.

Adressant geeft aan dat eerder is toegezegd dat deze problematiek bekeken zou worden in relatie tot de aanpassing van de welstandsnota in 2015.

Adressant vindt het niet terug en verzoekt om alsnog, in overleg met de betrokken gemeentelijke diensten, te zoeken naar een modus om in een vroeg stadium te kunnen adviseren over de inpassing van nieuwbouw in de cultuurhistorisch zeer waardevolle Westelijke Tuinsteden.

Beantwoording:

De waardering voor het erfgoed van de Westelijke Tuinsteden is in de afgelopen jaren toegenomen. Dit werd onder andere bevestigd met de vaststelling van de waarderingskaarten AUP tegelijk met het vaststellen van *De Schoonheid van Amsterdam 2013*. In hoofdstuk 5 'Welstandscriteria en Erfgoed' wordt het bijbehorende beleid voor zowel aanpassingen als sloop/nieuwbouw in deze erfgoedgebieden uiteengezet. Zoals adressant stelt, beoordeelt CWM inderdaad alleen een concreet bouwplan, het beoordelen van de stedenbouwkundige uitgangspunten is daar geen formeel onderdeel van.

Het belang om ook de stedenbouwkundige uitgangspunten voor een gebied bij de beoordeling te betrekken wordt erkend. Als vervolg op de vaststelling van *De Schoonheid van Amsterdam 2013* is daarom onder de vorige wethouder Ruimtelijke Ordening een start gemaakt met het formuleren van een nieuwe opzet voor het bewaken van de ruimtelijke kwaliteit. Eind 2015 is het huidige bestuur akkoord gegaan met de bestuurlijke opdracht 'Modernisering Ruimtelijke Regie'. Deze opdracht is gericht op het adequaat realiseren van ruimtelijke kwaliteit in een dynamische context en op een integrale beoordeling van plannen. Naar verwachting zal daarmee begin 2017 een start worden gemaakt.

Gevolgen voor de nota:

De uitkomsten van de bestuurlijke opdracht zullen na afronding verwerkt worden in procesvoorstellen.

Adressant 2 (Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad)

2.1 Hoogbouw Overhoeks

Ten aanzien van specifieke bouwplannen zoals Hoogbouw Overhoeks, merkt de VVAB op dat het een goede ontwikkeling is dat niet wordt uitgegaan van afwijkende /apart voor het bouwplan geformuleerde welstandsregels.

2.2 Wijziging criteria zonnepanelen en – collectoren

Adressant onderschrijft de inzet op verduurzaming van gebouwen, maar benadrukt dat het stadsgezicht door de versoepeling van de criteria voor zonnepanelen en –collectoren niet mag worden aangetast en heeft de wijzigingen vanuit dit uitgangspunt beoordeeld.

Als voorbeeld geeft adressant aan hoe dominant zonnepanelen zelfs op een zijdakvlak kunnen zijn. "Op sommige plaatsen is er sprake van een hoog dakvlak en is het pand ook nog eens hoger dan de aangrenzende bebouwing en daardoor veel zichtbaarder dan op andere plekken."

Het uitgangspunt luidt dat zonnepanelen niet worden aangebracht op dakvlakken die *aan de openbare ruimte grenzen*. Adressant geeft aan dat vrijwel alle panden in de binnenstad aan de straatzijde een topgevel hebben met daarachter een zadeldak. De dakvlakken van deze zadeldaken staan loodrecht op de straat of gracht. Alleen bij dubbele huizen, dwarshuizen en hoekpanden grenzen ze direct aan de openbare ruimte. Naar mening van de adressant zou het criterium moeten zijn dat zonnepanelen niet worden aangebracht op dakvlakken die *in de openbare ruimte zichtbaar zijn*. Dit is duidelijker en ook beter te handhaven.

Beantwoording:

De wijziging van de welstandscriteria voor zonnepanelen geven uitvoering aan een door de raad aangenomen motie waarin onder andere werd gevraagd om *"in plaats van het criterium 'niet zichtbaar' in overweging te nemen of 'niet storend zichtbaar vanaf de openbare weg' (antraciet of zwarte zonnepanelen zijn bijvoorbeeld niet onzichtbaar op zwarte daken, maar verstoren het daklandschap visueel niet) als alternatief criterium kan dienen voor zonnepanelen in beschermde stads- en dorpsgezichten"*.

De criteria in hoofdstuk 6 'Veel voorkomende kleine bouwplannen' van de welstandsnota zijn bedoeld om zekerheid te geven aan aanvragers. Dit zijn concrete, objectief te toetsen criteria, waarmee een groot deel van de aanvragen ambtelijk getoetst kunnen worden. Dit maakt een snellere afhandeling van aanvragen mogelijk. Bij de totstandkoming van de gewijzigde criteria heeft afstemming plaatsgevonden met onder andere professionals op het gebied van duurzaamheid en architectuur. De richtlijn 'niet nadrukkelijk zichtbaar' of zoals gevraagd 'niet storend zichtbaar', blijkt subjectief en daarom voor de ambtelijke toets niet hanteerbaar. Daarom is gekozen voor het objectief vast te stellen criterium 'niet grenzend aan de openbare ruimte'. Deze richtlijn staat echter niet op zichzelf. Omdat dit criterium, zoals terecht in de zienswijze wordt geconstateerd, niet uitsluit dat panelen worden geplaatst op dakvlakken zichtbaar vanuit de openbare ruimte, zijn concrete richtlijnen opgesteld over de positionering en uitvoering. Deze aanvullende eisen leiden ertoe dat de panelen zorgvuldig in het dakvlak kunnen worden ingepast en het dakvlak nog als eenheid herkenbaar blijft.

Afgesproken is bovendien dat gedurende de periode van één jaar na ingang van de nieuwe criteria voor zonnepanelen in beschermde gezichten, wordt gemonitord of de criteria tot knelpunten leiden. Na dat jaar vindt een evaluatie plaats met als doel de eventuele knelpunten alsnog op te lossen.

Bij het opstellen van de welstandscriteria heeft het college hiermee een zorgvuldige afweging gemaakt tussen de belangen van duurzaamheid en de ruimtelijke kwaliteit van het beschermd stadsgezicht.

Gevolgen voor de nota:

Gezien de inzet op duurzaamheid en de zorgvuldige afweging tussen duurzaamheid en de kwaliteit van het beschermd stadsgezicht, wordt besloten om de voorgestelde welstandscriteria ondanks deze zienswijze ongewijzigd vast te stellen. Met als kanttekening dat de criteria na een jaar zullen worden geëvalueerd en indien daar aanleiding toe blijkt, zullen worden aangepast.

2.3 Wijziging definitie voor- en achterkant

Adressant stelt voor om in de definitie voor 'voor- en achterkant' het woord 'duidelijk' te laten vervallen, want 'niet duidelijk zichtbaar' is voor meerdere uitleg vatbaar en dus niet hanteerbaar.

Beantwoording:

Het klopt dat de begrippen 'duidelijk zichtbaar' en 'niet duidelijk zichtbaar' een open

norm zijn en daarmee voor interpretatie vatbaar zijn.

Om te bepalen of activiteiten al dan niet vergunningvrij zijn, wordt in de landelijke regelgeving (Bijlage II van het omgevingsrecht/Bor) een min of meer objectieve definitie van voor- en achterkant gegeven. De definitie in de in 2013 vastgestelde welstandsnota was hieraan gekoppeld. Het gevolg daarvan is dat bij veranderingen in de landelijke wetgeving begrippen steeds moeten worden aangepast. Besloten is daarom om deze koppeling met het Bor los te laten en de definitie voor voorkant en achterkant in de welstandsnota te formuleren in relatie tot de algemene criteria en de excessenregeling:

- Relatie tussen bouwwerk en omgeving: van een bouwwerk wordt verwacht dat het een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van de openbare (stedelijke of landschappelijke) ruimte. Daarbij worden hogere eisen gesteld naarmate de openbare betekenis van het bouwwerk of van de omgeving groter is;
- Er is eerder sprake van een excès wanneer een bouwwerk meer in het zicht staat en de openbare ruimte van groter belang is voor het aanzicht van de stad of het landschap.

De eisen die worden gesteld aan de visuele kwaliteit van een bouwwerk of bouwdeel zijn hoger naarmate dit duidelijker zichtbaar is vanuit de openbare ruimte. De voorgestelde definitie van voorkant en achterkant geeft dit weer.

Gevolgen voor de nota

De toelichting bij de begrippen voor- en achterkant zullen naar aanleiding van de zienswijze als volgt worden verduidelijkt:

De begrippen voorkant en achterkant zijn gekoppeld aan de algemene welstandscriteria - de relatie tussen een bouwwerk en zijn omgeving- en de excessenregeling. Naarmate een bouwwerk meer in het zicht staat en de openbare ruimte van groter belang is voor het aanzicht van de stad of het landschap is er eerder sprake van een excès. Immers, naar mate een bouwwerk of bouwdeel nadrukkelijker zichtbaar is vanuit de openbare ruimte, des te hoger zijn de eisen die mogen worden gesteld aan de visuele kwaliteit.

Een uitbouw op een achterterrein in een gesloten bouwblok bijvoorbeeld zal in de regel worden beschouwd als een bouwwerk aan de achterkant, terwijl in de stroken bebouwing van bijvoorbeeld de westelijke tuinsteden alle gevels en het dak die rondom vanuit de openbare ruimte zichtbaar zijn, vanuit welstandsoogpunt zullen worden beschouwd als voorkant.

2.4 Wijziging criteria winkelpuien

Adressant geeft aan dit zonder meer een verbetering te achten.

2.5 Toevoeging criteria zonwering

Adressant geeft aan dat voor de grachten, het Unesco kerngebied, ten aanzien van zonweringen een strenger regime zou moeten gelden. Een regime, vergelijkbaar met dat wat in de reclamerichtlijnen is opgenomen. Zonwering is doorgaans een wezensvreemd element in de historische gevelarchitectuur dat de karakteristiek aantast. Adressant is van mening dat zonweringen aan de buitenzijde van grachtengevels niet moeten

worden toegestaan, maar inwendig moeten worden opgelost. Indien deze toch worden toegestaan, stelt adressant voor om nadere eisen te stellen aan de uitvoering, zoals bijvoorbeeld de kleurstelling. Bovendien ligt het volgens adressant niet voor de hand om, gezien het strenge reclame-regime op de grachten, reclame-uitingen toe te staan op zonwering en moet voorkomen worden dat zonwering zuiver als drager van reclame wordt aangebracht.

Beantwoording:

De toevoeging van criteria voor zonwering is een reparatie. Het gaat om criteria die al in de welstandsnota van stadsdeel Centrum 2009 stonden. Deze criteria zijn per abuis niet meegenomen in *De Schoonheid van Amsterdam 2013*. Daardoor was het voor een aanvrager niet duidelijk aan welke criteria zonwering moest voldoen én was een ambtelijke toets niet mogelijk.

Bij het opstellen van de criteria is destijds uitgegaan van de karakteristiek van de bebouwing zoals die in de zienswijze wordt beschreven. Aan de straatzijde van de bouwblokken overheersen vlakke, langs de rooilijn opgetrokken strakke gevels in een smalle parcellering, met een evenwichtige raamindeling, waarbij de aanwezige ornamenten geen afbreuk doen aan het gevelvlak.

De criteria moeten ervoor zorgen dat zonweringen deze karakteristiek niet aantasten. Omdat zij binnen de zogenaamde negge moeten blijven, kiest men in de praktijk voor markiezen van het valarm- of markisolette-type of geheel vlak hangende zonweringen. Zonweringen van dit type leiden – vanwege de beperkte uitsteekmaat en de ritmiek - net als hijsbalken, puibalken, stoepen en trappen – niet tot een aantasting van de karakteristiek van de gevelwanden.

Het voorstel om zonweringen aan de buitenzijde van grachtengevels in zijn geheel tegen te gaan, wordt niet gevolgd, omdat:

a. inwendige bouwkundige alternatieven uit het oogpunt van monumentenzorg niet altijd aanvaardbaar zijn, en:

b. het verlies van de warmtewerende functie van de zonwering zal leiden tot maatregelen op gebied van airconditioning en koeling, die uit oogpunt van energiebesparing en duurzaamheid niet wenselijk zijn.

Ten aanzien van het kleur- en materiaalgebruik voldoet het algemene criterium dat op alle bouwwerken van toepassing is:

Van een bouwwerk wordt verwacht dat materiaal, textuur, kleur en licht het karakter van het bouwwerk zelf ondersteunen en de ruimtelijke samenhang met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan duidelijk maken. Toelichting: Als materialen en kleuren teveel los staan van het ontwerp en daarin geen ondersteunende functie hebben maar slechts worden gekozen op grond van decoratieve werking of uit oogpunt van reclame (huisstijl), wordt de betekenis ervan toevallig en kan het afbreuk doen aan de zeggingskracht van het bouwwerk.

Op grond van de huidige richtlijnen voor reclame op zonwering (hoofdstuk 7.1 paragraaf 2.8) is het in stadsdeel Centrum toegestaan één logo en/of zaaknaam met een maximale hoogte van 0,4 meter aan te brengen op zonwering. Een dergelijke bescheiden uiting is uit oogpunt van het beschermd stadsgezicht aanvaardbaar. Deze richtlijn vormt dan ook geen wijziging van het beleid.

Wel wordt onderschreven, dat zonwering niet alleen omwille van reclame-voering mag worden aangebracht. Om dit niet onbedoeld te stimuleren, zal deze richtlijn niet nogmaals bij gevelwijzigingen worden opgenomen, maar bij de reclamerichtlijnen worden gehandhaafd.

Gevolgen voor de nota

Het ter visie gelegde voorstel leidt er toe, dat op twee plaatsen de reclame op zonweringen wordt geregeld, in de criteria over zonweringen én in de criteria over reclame. Om overregulering tegen te gaan, wordt voorgesteld om, anders dan in het ter visie gelegde stuk, de reclameregel alléén in de paragraaf over gevelreclame op te nemen (paragraaf 2 van hoofdstuk 7).¹

Ook zal omwille van de eenduidigheid het woordgebruik aangepast worden. We spreken in reclamecriteria nog over "reclame op een zonnescherf of markies." Dit wordt in overeenstemming met de wettelijke term: "reclame op een zonwering".

1. Tekst toevoegen op pagina 64, 65 en 66 onder de kop Beschermd gezichten:

Zonwering

- uitvoeren als beweegbaar vlak scherm of in de vorm van een valarm/markisolette voorzien van doek ten behoeve van wering van zonlicht
- boven de begane grond aanbrengen binnen de raamnegge
- afstemmen op gevelgeleding
- is ondergeschikt in het gevelbeeld

2. In hoofdstuk 7 (Categorieën) paragraaf 2 (Gevelreclame, pagina 90) wordt "8. Reclame op een zonnescherf of markies" gewijzigd in "8. Reclame op een zonwering".

2.6 Diverse wijzigingen criteria voor gevelreclame

Met betrekking tot de aanpassing van de reclamerichtlijnen maakt adressant onder verwijzing naar de uitspraak van Unesco dat er niet meer, maar minder reclame dient te komen.

2.6.1 Criteria Leidsestraatjes

Adressant stelt dan ook dat het geen goed idee is om het minder strenge beleid voor uitgaansgebieden uit te breiden naar de Leidsestraatjes. Horeca dient net zoveel rekenschap te geven aan het beschermd gezicht als andere partijen.

Beantwoording:

In de afgelopen tien jaar zijn de richtlijnen in de 'centra van vermaak' in overleg met de betrokken ondernemers aangescherpt. Ten tijde van de vaststelling van de welstandsnota *De Schoonheid van Amsterdam 2013* was dit beleid ten aanzien van de Leidsestraatjes nog niet afgerond.

---

¹ Wij zullen in de welstandsvierer <http://amsterdam.welstandinbeeld.nl> voor het publiek verduidelijken dat in het centrum de bedoelde regel van toepassing is.

Met het welstandsbeleid wordt, rekening houdend met de maatschappelijke functies die op grond van het bestemmingsplan aan bouwlagen zijn toegekend, de ruimtelijke kwaliteit van het beschermd stadsgezicht in stand gehouden en bevorderd.

De voorgestelde veranderingen hangen samen met het bestemmingsplan Zuidelijke binnenstad, waarin aparte horecavestigingen op de verdiepingen mogelijk zijn gemaakt. Om ook deze ondernemers de mogelijkheid te geven zich kenbaar te maken is door stadsdeel Centrum in overleg met de Belangenvereniging Horeca Leidsepleinbuurt een 'Beeldkwaliteitplan Gevelreclame' opgesteld. De aanbevelingen uit het beeldkwaliteitplan zijn vertaald naar richtlijnen die passen binnen de structuur van de welstandsnota *De Schoonheid van Amsterdam 2013* en op 11 maart 2014 door het dagelijks bestuur van Stadsdeel Centrum vastgesteld als reclame richtlijnen in het kader van de APV (artikel 4.10, vijfde lid). Sinds die tijd worden deze richtlijnen dan ook al gehanteerd. Om de richtlijnen ook te kunnen hanteren voor de beoordeling op welstandsgronden zijn de richtlijnen nu ook bij de actualisering opgenomen.

De verruiming van de mogelijkheden, ten opzichte van de standaard reclamecriteria die voor de binnenstad gelden, heeft betrekking op de panden waar meerdere ondernemers in zijn gevestigd.

Bij het opstellen van de criteria is rekening gehouden met de schaal van de bebouwing en de openbare ruimte van de Leidsestraatjes, die een heel ander karakter hebben dan die van het Leidseplein. Vervolgens is een afweging gemaakt tussen de belangen voor de ondernemers en de typologie van de bebouwing in deze straatjes in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit.

Gevolgen voor de nota

Geen.

2.6.2 Reclame op hogere bouwlagen

Adressant is van mening dat er geen reclame dient te worden aangebracht op hogere bouwlagen, waar reclame een extra, vooral negatief, effect heeft op het stadsgezicht.

Beantwoording:

Het aanbrengen van reclame op hogere bouwlagen is onder voorwaarden sinds het begin van het reclametoezicht al mogelijk, mits daarover positief advies is ingewonnen van CWM (hoofdstuk 7.1, paragraaf 3, artikel 17). In dit voorstel blijft dit zo. Van een negatief effect is dan ook geen sprake. Het ter visie gelegde wijzigingsvoorstel heeft alleen het doel te verduidelijken hoe met bedrijfsverzamelgebouwen wordt omgegaan.

Gevolgen voor de nota:

Geen.

2.6.3 Criteria van toepassing op alle reclame-uitingen

De toevoeging 'tenzij anders aangegeven' bij veranderlijke/bewegelijke reclame of reclame niet aan bouwlagen met een woonbestemming geeft aanleiding vaker van deze criteria af te wijken. Dat is niet gewenst.

Beantwoording:

Naar aanleiding van deze kritiek wordt de toevoeging 'tenzij anders aangegeven' in beide gevallen geschrapt.

Wel is geconstateerd dat de eis dat reclame niet veranderlijk dan wel bewegelijk mag zijn in verband met de recent doorgebroken LED-technologie in steeds meer gevallen interpretatie behoeft. Een beleidsnota over hoe om te gaan met nieuwe technieken in verband met reclame en de aanlichting van gebouwen is in voorbereiding. Daarbij zal ook bezien worden of herformulering van dit criterium in een volgende wijziging van de welstandsnota nodig is.

Gevolgen voor de nota:

De zinsnede 'tenzij anders aangegeven' schrappen (2x)

Nieuwe tekst artikel 3.11 (pagina 91):

- a. Heeft een functionele relatie met het in het gebouw gevestigde bedrijf
- b. Is niet veranderlijk of bewegelijk (tenzij voor het gebied specifieke criteria zijn vastgesteld die dit expliciet mogelijk maken)
- c. Heeft voorzieningen (zoals bevestigingsmateriaal, bekabeling en dergelijke) die zoveel mogelijk aan het oog zijn onttrokken
- d. Is niet aangebracht aan bouwlagen met een woonbestemming
- e. Is voor zover toegestaan zonder advies van de CWM, niet aangebracht op hogere bouwlagen en op bouwlagen zonder publieksfunctie. Deze eis geldt niet voor tijdelijke reclame als bedoeld in paragraaf 4: Is overigens uitgevoerd in overeenstemming met de criteria in paragraaf 2,3 en 4

2.6.4 Reclame aan een bouwlaag zonder publieksfunctie

Het voorstel voor artikel 17b. 'reclame aan een bouwlaag zonder publieksfunctie' is onduidelijk geformuleerd en leidt tot onbedoelde dan wel ongewenste resultaten.

Beantwoording:

De formulering is aangescherpt. Daarnaast verduidelijkt de stuurtabel dat dakreclame in stadsdeel Centrum niet toelaatbaar is.

Gevolgen voor de nota

Nieuwe tekst artikel 18 (oud 17, Reclame aan een bouwlaag zonder publieksfunctie) op pagina 92 wordt als volgt:

18. Reclame aan een bouwlaag zonder publieksfunctie

Lid	17a	17b
Centrum	X	
Overige gebieden	X	X

De CWM baseert haar advies op de volgende criteria:

- a. Toelaatbaar is reclame aangebracht op hogere bouwlagen en bouwlagen zonder publieksfunctie in de vorm van één tekst in losse letters plat op de gevel. Per gebouw is meer dan één tekst toelaatbaar, waarbij in beginsel de voorwaarde geldt dat vanaf

een punt in de openbare ruimte slechts één tekst zichtbaar mag zijn, ook al is in een gebouw meer dan één bedrijf gevestigd.

b. Dakreclame in plaats van losse letters op de gevel is slechts toelaatbaar voor zover:

- hierover advies is ingewonnen bij de commissie;
- het plaatsen van losse letters op de gevel leidt tot een verstoring van het gevelbeeld of een slechter beeld oplevert dan dakreclame
- de reclame niet ontsierend is voor het stadsbeeld of afbreuk doet aan de kwaliteit van de openbare ruimte.

2.7 Toevoeging criteria kiosken

Adressant verzoekt de criteria voor kiosken ook van toepassing te verklaren voor vergelijkbare andere gebouwen in de openbare ruimte, zoals kassahuisjes, zonder dit een pleidooi te laten zijn voor wildgroei van dergelijke objecten.

Beantwoording:

De voorgestelde toevoeging wordt onderschreven. Het bestemmingsplan regelt in eerste instantie regelt of een dergelijk object al dan niet is toegestaan. Net als bij de criteria in hoofdstuk 6 voor aan- en bijgebouwen zal dit bij de inleiding worden opgenomen.

Gevolgen voor de nota:

Nieuwe tekst

8. Criteria voor kiosken en vergelijkbare kleinschalige objecten in de openbare ruimte

Kiosken, kassahuisjes en vergelijkbare kleinschalige objecten zijn meestal alzijdige bouwwerken in de openbare ruimte voor de directe verkoop van onder meer bloemen, kranten, voedsel en tickets. Het bestemmingsplan regelt in eerste instantie de plaatsingsmogelijkheden en grootte. In de regel gaat het om bouwwerken met een terughoudende en eenvoudige vormgeving, die past bij een plaatsing aan een straat of weg. In een openbare ruimte met een grotere maat zoals een plein of park is er meer vrijheid in de vormgeving. De gevels bestaan meestal voor een aanzienlijk deel uit ramen, deuren en luiken.

Uitgangspunten

Kiosken en vergelijkbare objecten zijn stedelijke bouwwerken, die bijdragen aan een levendige stad. Ze zijn te zien als aankleding van de openbare ruimte. Gezien de plaatsing in het publieke domein is een eenvoudige bouwmasa met een in beginsel rechthoekige plattegrond en een plat of licht hellend dak de standaard. De gevels grenzend aan de openbare ruimte hebben een open karakter. Kleuren treden niet op de voorgrond.

Voor deze bouwwerken geldt het welstandsniveau van het gebied waarin ze zijn geplaatst.

Criteria

Kiosken en vergelijkbare bouwwerken in de openbare ruimte worden in samenhang met de beschrijving beoordeeld aan de hand van onderstaande criteria:

Plaatsing

- Zorgvuldig afgestemd op ...
- ...kiosk gevestigd bedrijf

Adressant 3 (Meester Advocaten namens Dam Square F&B B.V.)

3.1 Reclamerichtlijnen Leidsestraatjes (Lange Leidsedwarstraat, Korte Leidsedwarstraat, Leidsekruisstraat)

Adressant is van mening dat een 'beeldkwaliteitsplan' (een afzonderlijk regime voor het aanbrengen van gevelreclame) zoals dat geldt voor de Leidsestraatjes ook een zinvol instrument kan zijn voor de Dam aangezien het om een duidelijk afgebakend gebied gaat met vrij veel horeca en winkels. Voor de Dam is niet specifiek een visie vastgesteld over hoe met reclame moet worden omgegaan, zoals dat wel gebeurd is bij de straatjes rondom het Leidseplein. Adressant licht toe dat in de huidige welstandsnota is opgenomen dat op de Dam slechts gevelreclame is toegestaan voor zover aan het karakter van de Dam als nationaal plein geen afbreuk wordt gedaan en nadat daar al een schriftelijk advies is ingewonnen bij de CWM.

Adressant exploiteert meerdere horecabedrijven op de Dam en is van mening dat hier bij uitstek sprake is van een situatie waarin een beeldkwaliteitsplan kan worden opgesteld ten behoeve van meerdere naast elkaar gelegen bedrijven. In een dergelijk plan kan enerzijds, zo geeft adressant aan, rekening worden gehouden met de behoefte van voldoende uitstraling van de horeca-activiteiten in de panden van cliënten (mede in verband met de sterk stijgende huurprijzen in de omgeving), anderzijds met de behoefte aan eenduidigheid en het behoud van het karakter als nationaal plein van de zijde van de gemeente.

Beantwoording:

Het wel heel bijzondere karakter van de Dam leent zich niet voor het maken van 'absolute' criteria, die vooraf zo concreet mogelijk duidelijk maken wat kan en wat niet kan. Er is bewust gekozen om per geval af te wegen wat toelaatbaar is tegen de achtergrond van de Dam als nationaal plein. De uitstraling als winkel of horecainrichting behoort daaraan ondergeschikt te zijn. Om een ondernemer in de gelegenheid te stellen om specifieke wensen toe te lichten en de mogelijkheden per situatie af te tasten, is overleg met de gemeente in de vorm van een conceptaanvraag mogelijk.

Gevolgen voor de nota:

Geen.

Adressant 4 (Meester Advocaten namens C.V. 't Leidspleintje)

4.1 Reclamerichtlijnen Leidsestraatjes (Lange Leidsedwardsstraat, Korte Leidsedwardsstraat, Leidsekruisstraat)

Adressant richt zich met name tegen de ruimere mogelijkheden die de ondernemers aan de Korte en Lange Leidsedwardsstraat en Leidsekruisstraat krijgen om gevelreclame aan te brengen, ten opzichte van de mogelijkheden die ondernemers aan het Leidseplein hebben.

Van oudsher geldt dat er voor een aantal gebieden in Amsterdam, waaronder het Leidseplein, een soepeler beleid geldt ten aanzien van het aanbrengen van gevelreclame.

Naar aanleiding van een handhavingsactie in 2012 in de Korte en Lange Leidsedwardsstraat en de Leidsekruisstraat is in goed overleg met de horecaondernemers en de gemeente Amsterdam voor die straten een Beeldkwaliteitsplan tot stand gekomen. Het bevreemdt adressant echter dat met de voorgenomen wijziging, waarin het Beeldkwaliteitsplan integraal wordt overgenomen, de 'Leidsestraatjes' nu ruimere mogelijkheden met betrekking tot het plaatsen van uithangborden en menuborden krijgen dan op het Leidseplein.

Aldus wordt op de belangrijkste vormen van gevelreclame het Leidseplein juist achtergesteld bij het omliggende gebied, daar waar je zou verwachten dat het omgekeerde het geval is. Adressant kan zich hierin niet vinden en meent dat het onderscheid met ruimere regels voor het Leidseplein hersteld moet worden.

Daarbij gaat cliënte ervan uit dat zij in ieder geval de huidige gevelreclame, in de ruimste zin des woords, zowel in het kader van de gevel als de overige uitingen (zoals bijvoorbeeld ten aanzien van de terrasexploitaties), op een vergelijkbare wijze als de huidige, in de toekomst zal kunnen voortzetten en op een vergelijkbare wijze eventueel zal kunnen vervangen.

Adressant wil graag in overleg om voor het Leidseplein een passend regime voor gevelreclame vast te stellen dat recht doet aan het historische karakter van het Leidseplein alsmede aan het Leidseplein als één van de drukste uitgaansgebieden van Amsterdam.

Beantwoording

In de afgelopen tien jaar zijn de richtlijnen in de 'centra van vermaak' in overleg met de betrokken ondernemers aangescherpt. Ten tijde van de vaststelling van de welstandsnota *De Schoonheid van Amsterdam 2013* was dit beleid ten aanzien van de Leidsestraatjes nog niet afgerond.

De voorgestelde veranderingen hangen samen met het bestemmingsplan Zuidelijke binnenstad, waarin aparte horecavestigingen op de verdiepingen mogelijk zijn gemaakt. Om ook deze ondernemers de mogelijkheid te geven zich kenbaar te maken is door stadsdeel Centrum in overleg met de Belangenvereniging Horeca Leidsepleinbuurt een 'Beeldkwaliteitplan Gevelreclame' opgesteld. De aanbevelingen uit het beeldkwaliteitplan zijn vertaald naar richtlijnen die passen binnen de structuur van de welstandsnota 'De Schoonheid van Amsterdam' en op 11 maart 2014 door het dagelijks bestuur van Stadsdeel Centrum vastgesteld als reclame richtlijnen in het kader van de APV (artikel 4.10, vijfde lid). Sinds die tijd worden deze richtlijnen dan ook al gehanteerd. Om de richtlijnen ook te kunnen hanteren voor de beoordeling op

welstandsgronden zijn de richtlijnen nu ook bij de actualisering opgenomen. De verruiming van de mogelijkheden voor de Leidsestraatjes, ten opzichte van de standaard reclamecriteria die voor de binnenstad gelden, heeft betrekking op de panden waar meerdere ondernemers in zijn gevestigd. Net als in andere steden zijn ook in Amsterdam pleinen zeer bepalend voor de stedenbouwkundige kwaliteit van de stad. In Amsterdam vervult daarnaast de uitgestrektheid van het water van de grachten de rol van stedenbouwkundig waardevolle ruimte. Dat is de reden van het terughoudende beleid ten aanzien van grachten en pleinen ten opzichte van straten. Daar komt bij dat uithangborden aan pleinen minder functioneel zijn in verband met de vindbaarheid, vergeleken met uithangborden in straten.

In de zienswijze wordt ervanuit gegaan dat de huidige gevelreclame, in de ruimste zin van het woord, op vergelijkbare wijze als de huidige in de toekomst kan worden voort gezet. De welstandsnota is niet het juiste juridische kader waarbinnen op deze terreinen toezeggingen kunnen worden gedaan.

Gevolgen voor de nota
Geen.

Adressant 5 (Meester Advocaten namens Satellite Sportscafé B.V.)

5.1 Reclamerichtlijnen Leidsestraatjes (Lange Leidsedwardsstraat, Korte Leidsedwardsstraat, Leidsekruisstraat)

5.1.1 Inleiding

Adressant richt zich met name tegen de ruimere mogelijkheden die de ondernemers aan de Korte en Lange Leidsedwardsstraat en Leidsekruisstraat krijgen om, ten opzichte van de mogelijkheden die ondernemers aan het Leidseplein hebben, gevelreclame aan te brengen.

Van oudsher geldt dat er voor een aantal gebieden in Amsterdam, waaronder het Leidseplein, een soepeler beleid geldt ten aanzien van het aanbrengen van gevelreclame.

Naar aanleiding van een handhavingsactie in 2012 in de Korte en Lange Leidsedwardsstraat en de Leidsekruisstraat is in goed overleg met de horecaondernemers en de gemeente Amsterdam voor die straten een Beeldkwaliteitsplan tot stand gekomen. Het bevreedt adressant echter dat met de voorgenomen wijziging, waarin het Beeldkwaliteitsplan integraal wordt overgenomen, de 'Leidsestraatjes' nu ruimere mogelijkheden met betrekking tot het plaatsen van uithangborden en menuborden krijgen dan op het Leidseplein. Aldus wordt op de belangrijkste vormen van gevelreclame het Leidseplein juist achtergesteld bij het omliggende gebied, daar waar je zou verwachten dat het omgekeerde het geval is. Adressant meent dat het onderscheid met ruimere regels voor het Leidseplein hersteld moet worden en stelt zich op het standpunt dat wat in de omliggende straatjes mogelijk wordt gemaakt ook op het Leidseplein van toepassing moet zijn. Daarnaast wenst

adressant de huidige gevelreclame te behouden en in toekomst door vergelijkbare uitingen te kunnen vervangen.

Beantwoording:

Zie beantwoording 4.1.

Gevolgen voor de nota:

Geen.

5.1.2 Hoekpand

In het geval van de adressant betreft het een pand op de hoek van het Leidseplein en de Korte Leidsedwarsstraat. Het pand neemt daarmee een bijzondere positie in, er gelden bovendien verschillende regimes voor dit pand. Zowel vanuit de bedrijfsvoering als architectonisch meent adressant dan ook dat er sprake is een complexe inhoudelijke situatie die zich niet in enkele beleidsregels laat vangen.

Zo heeft het pand sinds de jaren '50 altijd reclame- en lichtuitingen gehad. De adressant acht deze van historisch belang en geeft aan dat lichtarchitectuur kan bijdragen aan de openbare ruimte en de veiligheid. De welstandsnota biedt weinig aanknopingspunten om tot een goed reclame- en lichtontwerp te komen voor deze situatie. Om aan de diverse belangen te voldoen is er dan ook behoefte aan maatwerk voor dit pand. Indien die ruimte niet geboden wordt, is adressant van mening dat de beleidsregels van het Leidseplein voor het hele pand van toepassing zouden moeten zijn.

Beantwoording:

Artikel 19 (oud 18) uit hoofdstuk 7.3 van de welstandsnota biedt de mogelijkheid voor maatwerk: ook reclame die niet voldoet aan de criteria, maar toch niet ontsierend is voor het stadsbeeld en geen afbreuk doet aan de kwaliteit van de openbare ruimte kan met een gewogen oordeel van CWM toelaatbaar zijn.

Gevolgen voor de nota:

Geen.

5.1.3 Horecabeleid en Veiligheid, verlichting

In het horecabeleid wordt onderscheid gemaakt tussen de uitgaansgebieden en de niet-uitgaansgebieden, waarbij (de omgeving van) het Leidseplein expliciet wordt genoemd als een gebied van stedelijke, regionale en nationale betekenis. Het welstandsbeleid voor het Centrum staat hier naar mening van de adressant haaks op. Ook wordt voornamelijk uitgegaan van de dagsituatie en mist een visie op de avondsituatie en verlichting, het moment dat bepalend is voor het straatbeeld in uitgaansgebieden. Een duidelijk kader met betrekking tot verlichting ontbreekt op dit moment. Gepleit wordt om beleid te ontwikkelen dat enerzijds rekening houdt met de monumentale status van de panden en anderzijds rekening houdt met de belangen van de ondernemers en het (horeca)karakter van het gebied.

Verlichting is, zo geeft adressant aan, ook volgens de gemeente van belang voor veiligheid. In de welstandsnota is hier geen rekening mee gehouden, dan wel wordt er niet in voorzien.

Beantwoording:

Het verzoek om een kader op te stellen en meer verlichting toe te staan valt buiten het bereik van de conceptwelstandsnota.

Gevolgen voor de nota:

Geen.

5.1.4 Reclame als onderdeel van een ontwerp

Artikel 7.13 maakt een uitzondering op de standaardregeling mogelijk voor reclame aan gebouwen waar in het ontwerp rekening is gehouden met het plaatsen van reclame-uitingen. Adressant is van mening dat dit ook voor het bestaande pand zou moeten gelden en verzoekt dit artikel ook voor bestaande panden op te nemen.

Beantwoording:

Dit artikel is van toepassing op alle panden - ook bestaande -, waarbij bij het ontwerp doelbewust rekening is gehouden met het plaatsen van reclame-uitingen.

Gevolgen voor de nota:

Geen.

5.1.5 Beeldkwaliteitsplan specifiek pand

Adressant heeft een beeldkwaliteitsplan op laten stellen voor het betreffende pand als aanvulling op het Beeldkwaliteitplan voor de Leidsestraatjes. Onderdeel van de plannen was het aanbrengen van LED-schermen ter vervanging van een deel van de huidige reclame. Ten aanzien van LED-schermen is aan adressant aangegeven dat nader intern ambtelijk overleg plaats vindt en de 'werkgroep welstand' van de RVE Ruimte en Duurzaamheid hiervoor verantwoordelijk is en doende is hiervoor nader beleid op te stellen. In dat kader verzoekt adressant deze brief door te sturen aan de werkgroep.

Beantwoording:

Het is juist dat een duidelijk kader met betrekking tot LED verlichting ontbreekt. Zoals hiervoor al vermeld (onder 2.6), is een beleidsnota over hoe om te gaan met nieuwe technieken in verband met reclame en aanlichting van gebouwen in voorbereiding. Daarin zal ook worden bezien of herformulering van de criteria in een volgende wijziging van de welstandsnota nodig is. Op deze aangekondigde nota is inspraak van toepassing.

Gevolgen voor de nota

Geen.

Reactie adviezen bestuurscommissies

Bestuurscommissie Centrum

De bestuurscommissie verzoekt ten aanzien van de criteria voor 'zonnepanelen en –collectoren in beschermde gezichten', het criterium *niet zichtbaar* vanuit de openbare ruimte in plaats van *niet grenzend* aan de openbare ruimte op te nemen. De bestuurscommissie is van mening dat hiermee meer recht wordt gedaan aan de waarde van het beschermd gezicht. Zij stelt bovendien voor een stroomschema op te nemen om voor de burger te verduidelijken wanneer een vergunning vereist is. Verder adviseert zij om de criteria voor zonwering zodanig te formuleren dat deze niet alleen worden aangevraagd vanuit het belang om reclame te kunnen voeren.

Reactie:

Het verzoek van de bestuurscommissie Centrum om het criterium voor zonnepanelen en –collectoren aan te passen in 'niet op dakvlakken zichtbaar vanuit de openbare ruimte' in plaats van 'niet op dakvlakken grenzend aan de openbare ruimte' wordt niet overgenomen.

De criteria in hoofdstuk 6 van de welstandsnota zijn concrete criteria die enerzijds de aanvrager op voorhand duidelijkheid geven over de mogelijkheden en anderzijds mogelijk maken dat deze aanvragen ambtelijk getoetst kunnen worden en de procedures kort worden gehouden. Bovendien staat dit criterium niet op zichzelf, maar moet in samenhang met de richtlijnen over zorgvuldige positionering en uitvoering worden gezien. De afweging tussen ruimtelijke kwaliteit (welstand) en duurzaamheid heeft bij het opstellen van de gewijzigde welstandscriteria voor zonnepanelen en –collectoren al plaatsgevonden.

Het voorstel om een stroomschema op te nemen om voor de burger te verduidelijken wanneer een vergunning is vereist voor zonnepanelen wordt niet overgenomen, omdat bij wijziging in de landelijke regelgeving ook de nota moet worden aangepast. In plaats daarvan wordt voor de voorwaarde voor vergunningvrij bouwen in de inleiding van hoofdstuk 6.11 verwezen naar www.omgevingsloket.nl en de brochure 'Zonnecollectoren en zonnepanelen' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

De criteria voor zonwering zullen conform de beantwoording van de zienswijze van adressant 2 zoals vermeld onder 2.5 worden gewijzigd.

Bestuurscommissie Noord

De bestuurscommissie onderschrijft de voorgestelde aanpassingen op de meeste onderdelen. Zij verzoekt om de criteria voor historische winkelpuien ook op te nemen voor het ruimtelijk systeem 2 *Historische kernen en linten*. De nieuwe criteria voor zonnepanelen en –collectoren bieden weinig verruiming voor de beschermde tuindorpen en beschermde dorpsgezichten in landelijk Noord. Zij pleit dan ook voor meer maatwerk in die gebieden. De voorgestelde definitie van voor- en achterkant wordt niet duidelijk geacht.

Reactie:

Het verzoek van de bestuurscommissie Noord om voor de tuindorpen en het landelijk gebied meer maatwerk mogelijk te maken, is een mogelijkheid die de nota nu al biedt. De criteria in hoofdstuk 6 van de welstandsnota zijn criteria bedoeld voor de ambtelijke toets. Afwijken hiervan, bijvoorbeeld omdat de context daartoe aanleiding geeft, is met een gewogen oordeel mogelijk. De criteria zullen na één jaar worden geëvalueerd, met als doel eventuele knelpunten alsnog op te lossen. De criteria voor historische winkelpuien zullen ook worden opgenomen voor ruimtelijk systeem 2 Historische kernen en linten.

De definitie van voor- en achterkant zal conform de beantwoording van de zienswijze van adressant 2 vermeld onder 2.3 worden gewijzigd.

Bestuurscommissie West

De bestuurscommissie adviseert positief over alle wijzigingen behalve de criteria voor kiosken. Gezien de actualiteit in West en de complexiteit welstand en kiosken wordt voorgesteld deze criteria pas bij een volgende actualisering op te nemen, na nader overleg hierover.

Reactie:

Het verzoek van de bestuurscommissie West om nog geen criteria voor kiosken op te nemen wordt niet gehonoreerd. De problematiek van de kiosken in West gaat verder dan alleen het welstandsaspect. De nota biedt op dit moment geen criteria voor kiosken. Om meer duidelijkheid te geven waaraan een kiosk of een vergelijkbaar object in de basis moet voldoen, zijn deze richtlijnen opgesteld. Voor uitzonderingen is middels een gewogen oordeel altijd maatwerk mogelijk.

Bestuurscommissie Oost

De bestuurscommissie is positief over alle wijzigingsvoorstellen en aanvullingen op de welstandsnota.

Bestuurscommissie Zuid

De bestuurscommissie onderschrijft het voorstel voor de wijzigingen en ziet hierin geen aanleiding voor nader advies.

Bestuurscommissie Zuidoost

De bestuurscommissie kan zich vinden in het concept inhoudelijke wijzigingen met de volgende toevoeging om voor kiosken in beginsel ook een andere vorm toe te staan. Bovendien worden criteria voor zonnecollectoren als vrije objecten (niet aan gebouwen) gemist. Verzocht wordt om daarvoor criteria op te stellen.

Reactie:

Het verzoek van stadsdeel Zuidoost om voor kiosken ook andere vormen dan rechthoekig toe te staan, is met de voorgestelde richtlijnen al mogelijk. In de richtlijnen staat: 'de plattegrond is *in beginsel* rechthoekig, afhankelijk van de context

kunnen op bijvoorbeeld een plein of in een park ook andere eenduidige vormen passend zijn'. Hiermee wordt een andere vorm dan rechthoekig niet uitgesloten.

Het verzoek om criteria voor zonnepanelen als losse objecten te maken kan met deze actualisering niet worden meegenomen. Bij een volgende ronde zal onderzocht worden wat de mogelijkheden hiervoor zijn.

Bestuurscommissie Nieuw-West

De bestuurscommissie complimenteert het college met de voorgestelde actualisering, vanwege de helderheid en ruimte voor de aanvrager. Bij een volgende actualisering verzoekt zij om criteria voor woonboten en woonwagens, waarbij onderzocht moet worden of de laatste welstandsvrij gemaakt kunnen worden. De nieuwe criteria voor zonnepanelen en –collectoren geven blijk van enerzijds het borgen van ruimtelijke kwaliteit en de duurzaamheidsdoelstelling van Amsterdam anderzijds. Voor beschermde gezichten zou echter hetzelfde uitgangspunt moeten gelden als voor monumenten, dat deze niet zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte.

Reactie:

Het verzoek van de bestuurscommissie Nieuw-West om het criterium voor zonnepanelen en –collectoren aan te passen in 'niet op dakvlakken zichtbaar vanuit de openbare ruimte' in plaats van 'niet op dakvlakken grenzend aan de openbare ruimte' wordt niet overgenomen.

De criteria in hoofdstuk 6 van de welstandsnota zijn concrete criteria die enerzijds de aanvrager op voorhand duidelijkheid geven over de mogelijkheden en anderzijds mogelijk maken dat deze aanvragen ambtelijk getoetst kunnen worden en de procedures kort worden gehouden. Bovendien staat dit criterium niet op zichzelf, maar moet in samenhang met de richtlijnen over zorgvuldige positionering en uitvoering worden gezien. De afweging tussen ruimtelijke kwaliteit (welstand) en duurzaamheid heeft bij het opstellen van de gewijzigde welstandscriteria voor zonnepanelen en –collectoren al plaatsgevonden.